

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/83/2017
Identifikačné číslo spisu: 1108010003
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1108010003.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného Y. K. pre obzvlášť závažný zločin vraždy spolupáchateľstvom podľa § 20, § 145 ods. 1, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 14. decembra 2017 v Bratislave dovolanie obvineného Y. K. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Miroslava Bogdalíka proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. apríla 2015, sp. zn. 1To/12/2015, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Y. K. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 15. apríla 2014, sp. zn. 1T/1/2008, bol obvinený Y. K. v bode 1) spolu s ďalšími dvomi obvinenými uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy spolupáchateľstvom podľa § 20, § 145 ods. 1, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je uvedené v tomto rozsudku.

Za to bol odsúdený podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 25 (dvadsaťpäť) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. zaradený do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Rovnako mu bol podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. uložený ochranný dohľad v trvaní 3 (troch) rokov. Napokon obvineného Y. K. zaviazal k náhrade škody.

Krajský súd v Bratislave na podklade odvolania obvineného Y. K. rozsudkom z 22. apríla 2015, sp. zn. 1To/12/2015, podľa § 321 ods. 1 písm. d/, f/, ods. 2, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok aj u obvineného Y. K. okrem iného vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že ho na nezmenenom skutkovom základe odsúdil podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na §§ 36 písm. l/, 37 písm. m/, 38 ods. 2, 41 ods. 2, 42 ods. 1 a 43 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 23 (dvadsaťtri) rokov a 6 (šesť) mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste uloženého právoplatným rozsudkom Okresného súdu Malacky zo 4. júna 2014, sp. zn. 1T/32/2014, ako aj všetky obsahovo naň nadväzujúce výroky, pokiaľ

vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Rovnako mu podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. uložil trest prepadnutia vecí špecifikovaných v tomto výroku, pričom vlastníkom týchto vecí sa podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. stal štát. Vo zvyšnej časti ponechal tento rozsudok nedotknutý.

Proti rozhodnutiu obvinený Y. K. prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Miroslava Bogdalíka podal 5. septembra 2017 dovolanie. Dovolanie oprel o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V dovolaní obvinený v podstate v plnom rozsahu zopakoval svoju obhajobnú argumentáciu prednesenú v predchádzajúcich štádiách súdneho konania založenú na tvrdení, že vykonaným dokazovaním nebol preukázané, že by strážnika I. H. myselne usmrtil, keďže jeho úmysel smeroval len k násilnému zmocneniu sa vecí nachádzajúcich sa v objekte firmy O., ktorú okolnosť potvrdili aj ostatní spoluobvinení. Vzhľadom k tomu malo byť jeho konanie právne kvalifikované ako obzvlášť závažný zločin lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20, § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák.

Podaným dovolaním sa preto domáhal, aby po vyslovení porušenia zákona v jeho neprospech bol napadnutý rozsudok zrušený a v následnom konaní bol uznaný za vinného z vyššie uvedeného obzvlášť závažného zločinu lúpeže a bol mu uložený primeraný trest.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Bratislave dovolanie obvineného Y. K. navrhol ako nedôvodné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, a či bolo podané oprávnenou osobou a prítom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným Y. K. prostredníctvom obhajcu, teda osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/, § 373 Tr. por., na Okresnom súde Bratislava I, t.j. na mieste predpokladanom v ustanovení § 370 Tr. por., a v zákonnej 3-ročnej lehote.

Dovolanie obvineného Y. K. však nie je dôvodné.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávnych chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr.

por.

Dovolanie z dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) a pod. i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov.

Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

Na úvod argumentácie dovolací súd pripomína, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo obvineného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené obvineným, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných procesnými stranami konania.

Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo obvineného na spravodlivý proces.

Dovolací súd pritom zistil, že konajúce súdy dali obvinenému Y. K. plnohodnotnú odpoveď na to, prečo jeho konanie právne kvalifikovali ako obzvlášť závažný zločin vraždy, keďže vykonaným dokazovaním bolo bez akejkoľvek pochybnosti preukázané, že obvinený Y. K. poškodeného strážnika I. H. myselne usmrtil v úmysle získať majetkový prospech. V tejto súvislosti dovolací súd len pripomína, že obvinený Y. K. v úmysle spacificikovať poškodeného zaútočil na neho štvorhrannou železnou tyčou, ktorou ho udrel veľkou silou a prudkosťou najmenej 18-krát, prevažne do hlavy, pričom jeho útok trval do doby, pokiaľ poškodený nestratil schopnosť sa hýbať. V dôsledku tohto útoku poškodený I. H. utrpel okrem iných zranení aj zlomeninu klenby a spodiny lebečnej s krvácaním pod tvrdú plenu mozgu, pomliaždenie tkaniva mozgu s krvácaním do jeho komôr, ktoré v krátkom čase viedli k smrti poškodeného I. H..

Nakoľko však obvinený Y. K. predovšetkým namietal skutkové okolnosti a nesprávne vyhodnotenie dôkazov, pričom dovolacím súdom nebolo zistené, že by skutok mal byť inak právne kvalifikovaný, skutok nie je trestným činom alebo rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. naplnený nebol.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvineného Y. K. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.